

ДО 70-РІЧЧЯ ПРОФЕСОРА Ф. В. ЗУЗУКА

У березні 2010 р. виповнилося 70 років від народження доктора геологічних наук, професора, завідувача кафедри географії Волинського національного університету імені Лесі Українки Федора Васильовича Зузук.

Народився Ф. Зузук 1 березня 1940 р. у с. Сілець Тисменицького р-ну Івано-Франківської обл. в селянській сім'ї. Там же 1954 р. закінчив семирічну школу, а вже середню освіту здобув у сусідньому селі, яке нині називається Єзупіль. У 1957–1958 рр. працював токарем на Станіславівському паровозоремонтному заводі. Впродовж 1958–1963 рр. навчався на геологічному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка, де успішно захистив дипломну роботу на тему “Мінералогія Чивчинських гір”.

Під час навчання в університеті пройшов прекрасну школу мінералогічних досліджень у доцентів А. Ясинської, М. Сливка, О. Матковського, З. Бартошинського.

Після закінчення університету працював спочатку лаборантом, а потім асистентом кафедри мінералогії і петрографії Івано-Франківської філії Львівського політехнічного інституту, який згодом став інститутом нафти і газу. У 1968 р. вступив до аспірантури при кафедрі мінералогії і петрографії цього інституту (був першим аспірантом), де навчався під керівництвом доцента І. Едельштейна. Під час навчання в аспірантурі підготував, а 1972 р. захистив на вченій раді геологічного факультету Львівського державного університету імені Івана Франка кандидатську дисертацію на тему “Форми знаходження нікелю у мінералах кори звітрування ультраосновних порід”.

Після захисту дисертації Ф. Зузук працював асистентом на кафедрі мінералогії і петрографії, а пізніше прикладної геодезії Івано-Франківського інституту нафти і газу. Під час роботи в інституті та навчання в аспірантурі брав активну участь в експедиційних дослідженнях гіпергенних нікелевих родовищ півдня Уралу і Казахстану, зокрема Кімперсайського в Актюбінській обл. (Казахстан) та Буруктальського в Оренбурзькій обл. (Росія). Дещо пізніше провадив експедиційні роботи на Побузьких нікелевих родовищах Кіровоградської обл. для вивчення технологічних властивостей руд: Побузький нікелевий комбінат був єдиним у колишньому СРСР підприємством, де виплаляли не чистий нікель, а феронікель, тобто метал з особливими фізичними властивостями (броню).

У 1977 р. Ф. Зузук перейшов на роботу в Луцький педагогічний інститут імені Лесі Українки, оскільки там відкрили природничо-географічний факультет. У цьому вузі – а нині це Волинський національний університет імені Лесі Українки – вчений пройшов шлях від старшого викладача до професора. У 1977–1983 рр. він був старшим викладачем кафедри природничих наук, а пізніше фізичної географії, читав провідний курс “Загальне землезнавство”; брав активну участь у проведенні навчальних польових практик студентів у Карпатах та Західному Поліссі. У 1983 р. йому присвоєно звання доцента кафедри фізичної географії; у 1986–1988 рр. працював на посаді заступника декана природничо-географічного факультету.

У 1988–2004 рр. Ф. Зузук був доцентом кафедри природничо-математичних наук педагогічного факультету спочатку Луцького педагогічного інституту, а пізніше вже Волинського державного університету імені Лесі Українки; у 1993–1996 рр. – докторант, з 2004 р. доцент, з 2006 професор, з 2007 р. завідувач кафедри фізичної географії, а з 2009 р. завідувач кафедри географії Волинського національного університету імені Лесі Українки.

У 2005 р. Федір Васильович захистив докторську дисертацію на тему “Мінералогія уролітів”. Його науковим консультантом був відомий мінералог, нині професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка В. Павлишин.

У цей час Ф. Зузук поряд із навчальним процесом займався науковою роботою, головними напрямками якої є біомінералогія, картографія, кліматологія, краєзнавство. Він є автором понад 190 наукових праць з мінералогії, фізичної географії та картографії. Видав тритомну в чотирьох книгах монографію “Мінералогія уролітів” (2002, 2003, 2004), а також є співавтором трьох колективних монографій: “Клімат Луцка” (1988), “Клімат Ужгорода” (199), “Клімат Львова” (1998). Протягом семи років очолював лабораторію шкільних краєзнавчих атласів, працівники якої за цей час у співробітництві з різними науковими та виробничими установами України підготували до друку шкільні краєзнавчі атласи 13 адміністративних областей, а також “Навчальний атлас України”. Світ побачили шкільні краєзнавчі атласи Волинської (1991), Сумської (1995), Запорізької (1997) та Полтавської (1998) областей, навчальний атлас України для 9-го класу (1998), “Україна: навчальний атлас” (1998), “Мандруймо у дивосвіт!” (атлас для наймолодших) (2000, 2003), “Атлас історії культури Волинської області” (2008). Нині Ф. Зузук є керівником навчально-наукової лабораторії краєзнавчих атласів. Він підготував і видав шість збірників наукових праць Волинського національного університету імені Лесі Українки “Природа Західного Полісся та прилеглих територій” (2004–2009). Науковець є керівником держбюджетної теми “Сучасний стан і перспективи розвитку природно-заповідного фонду Західного Полісся та формування його національно-екологічної мережі”. Одночасно з 2006 р. Ф. Зузук, згідно з рішенням вченої ради університету, є керівником ініціативної групи з вивчення природи Шацького національного природного парку.

Ф. Зузук був ініціатором проведення таких наукових конференцій.

1. Конференция по школьным краеведческим атласам, 1987 р.
2. Первая республиканская конференция (выездная сессия Украинского минералогического общества) по биоминералогии, посвященная 125-летию академика В.И. Вернадского, г. Луцк, 12–16 сент. 1988 г.
3. Конференція про “Атлас національних парків і заповідників України”, 1990 р. (*матеріали не опубліковані*).
4. Республіканська конференція про атлас історії культури Волинської області, м. Луцьк, 11–13 груд. 1991 р.
5. Всеукраїнська конференція про “Навчальний атлас України”, м. Луцьк, 18–19 груд. 1992 р.
6. Первая межгосударственная конференция “Биоминералогия–92” (Выездная сессия Украинского минералогического общества), г. Луцк, 12–14 мая 1992 г.
7. Конференція “Біомінералогія і медична екологія”, м. Луцьк, 18–20 жовт. 1995 р.
8. Науково-практична конференція “Природа Західного Полісся та прилеглих територій”, м. Луцьк, 22–24 верес. 2005 р.

9. I Міжнародна науково-практична конференція “Шацький національний природний парк: регіональні аспекти, шляхи та напрями розвитку, м. Луцьк; с. Світязь, 3–6 жовт. 2007 р.
10. I Міжнародна науково-практична конференція “Озера та штучні водойми України: сучасний стан й антропогенні зміни”, м. Луцьк, 22–24 трав. 2008 р.
11. Міжнародна науково-практична конференція “Біомінералогія–2008”, м. Луцьк, 23–25 жовт. 2008 р.

Матеріали конференцій опубліковані.

Ф. Зюзук є членом професорської ради університету, головою Волинської філії картографічного товариства, Всеукраїнської громадської організації “Спілка геологів України”, членом спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських і докторських дисертацій на геологічному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка, відповідальним редактором збірників наукових праць “Природа Західного Полісся та прилеглих територій”, входить до редакційної колегії Мінералогічного збірника, а також Наукового вісника Волинського університету імені Лесі Українки (серія “географічні науки”).

Зичимо Федору Васильовичу міцного здоров’я, всіляких гараздів і творчої наснаги.

Редколегія “Мінералогічного збірника”